

Kobiety i codzienność

Program konferencji

Wydział Historii Uniwersytetu Warszawskiego
Sala Kolumnowa
11 – 13 grudnia 2023

11 grudnia

9.00 **Otwarcie konferencji**

9.10 – 10.50 **Panel 1 Kobiety na pograniczach**

Paulina Matysiak (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

Babskõ robota – przemiany w codzienności Ślązaczek po 1945 roku

Maciej Zawistowski (Uniwersytet Warszawski)

Dom, wieś i zbór. Życie codzienne potomkiń braci czeskich na Dolnym Śląsku po II wojnie światowej

Alicja Kowalska (Uniwersytet Warszawski)

Trzy dni. Kobiety podczas ceremonii pogrzebowych na terenie Ziemi Zachodnich w latach 70. – 80. XX wieku

Rafał Kanas (Uniwersytet Łódzki)

Kobieta na niebezpiecznym Bliskim Wschodzie. Wybrane obrazy kobiet islamu w Księdze pouczających przykładów Usamy ibn Munkidha

moderatorka: Katarzyna Szarla

10.50 – 11.00 przerwa

11.00 – 12.00 **Wykład otwierający**

dr hab. Barbara Klich-Kluczewska, prof. UJ

Wydział Historyczny, Uniwersytet Jagielloński

12.00 – 13.15 **Panel 2 Praca kobiet**

Sylwia Chutnik (Uniwersytet Warszawski)

Praca opiekuńcza w PRL – między emancypacją a harówką

Aniela Bocheńska (Uniwersytet Warszawski)

Praca opiekuńcza a mobilność przestrzenna i społeczna kobiet na terenach postpegeerowskich

Dominik Langiewicz (Uniwersytet Jagielloński)

Polska robotnica, belgijska gospodyni domowa – reprezentacja porównawcza kobiecej codzienności na przykładzie twórczości filmowej Ireny Kamieńskiej i Chantal Akerman

moderatorka: Afra Wierska

13.15 – 13.25 przerwa

13.25 – 14.40 **Panel 3 Rytuały i realia**
Maria Piejko (Uniwersytet M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie)
Rola rytuału w życiu codziennym rosyjskich chłopek w I połowie XIX wieku – wybrane zagadnienia
Zofia Straczuk (Uniwersytet Warszawski)
Przedstawienia chłopek w malarstwie polskim przełomu XIX i XX wieku, a historyczne realia ich życia
Zofia Ozaist-Zgodzińska (Muzeum HERstorii Sztuki)
„Co myślała, jak dziergała”. Twórczość Bettiny Bereś wobec codzienności własnej i przodków
moderatorka: Marta Michalska

14.40 – 15.30 przerwa

15.30 – 16.45 **Panel 4 Starożytne Ateny**
Lucja Komsta (Katolicki Uniwersytet Lubelski)
Porównanie scen z życia codziennego kobiet w Attyce na podstawie wybranych tragedii Eurypidesa i komedii Arystofanesa
Przemysław Pyrzakowski (Uniwersytet Warszawski)
Życie małżeńskie ateńskich kobiet w świetle komedii Arystofanesa
Wiktoria Zaborowska (Uniwersytet Śląski)
(Nie)Pijąca Atenka, czyli o roli wina w krytyce życia codziennego kobiet Grecji okresu klasycznego na podstawie fragmentów wybranych komedii
moderatorka: Afra Wierska

16.45 – 17.00 przerwa

17.00 – 19.00 **Wydarzenie towarzyszące: panel dyskusyjny**
Jak badać ludowe historie kobiet?

dr hab. Dobrochna Kałwa

Wydział Historii, Uniwersytet Warszawski

dr hab. Barbara Klich-Kluczevska, prof. UJ

Wydział Historyczny, Uniwersytet Jagielloński

dr Katarzyna Stańczak-Wiślicz

Instytut Badań Literackich, Polskiej Akademii Nauk

moderatorka: Katarzyna Szarla

12 grudnia

9.30 – 10.45

Panel 5 Źródła starożytne o kobietach

Justyna Chojecka (Uniwersytet Warszawski)

Robotnice epoki brązu – życie kobiet zatrudnionych w mykeńskim przemyśle tekstylnym w świetle tabliczek z Pylon

Filip Grzębski (Uniwersytet Warszawski)

Lusterka, wrzeciona, obrączki – przedmioty użytku codziennego w życiu kobiet w świetle antycznych epigramów wotywnych

Karolina Jasińska (Uniwersytet Jagielloński)

Figurki dogū: poszukiwanie roli kobiet w prehistorycznej Japonii

moderatorka: Maria Rzepka

10.45 – 10.55

przerwa

10.55 – 12.10

Panel 6 Wieki średnie

Dominika Strymińska (Uniwersytet Jagielloński)

Domowe sposoby na regulowanie okresu, czyli kilka słów o doświadczeniu aborcji w średniowieczu

Krzysztof Izdebski (Uniwersytet Warszawski)

Pozycja społeczna mongolskich kobiet w XIII wieku w świetle relacji Europejczyków

Manuela Jarzębska (Uniwersytet Jagielloński)

Życie codzienne i społeczna rola kobiet w Państwie Inków

moderator: Jakub Hardecki

12.10 – 12.20

przerwa

12.20 – 14.00

Panel 7 Przemoc

Katarzyna Dudek (Uniwersytet Warszawski)

Procesy czarownic w prawie I Rzeczypospolitej w epoce wczesnonowożytnej

Jacek Chojnowski (Uniwersytet Jagielloński)

„Szelmo, psa wywlekłś z swej kapusty do moich konopii”, czyli o przemocy wśród i wobec kobiet w Wąwolnicy na przełomie XVIII oraz XIX wieku

Maciej Rusinowski (Uniwersytet Warszawski)

Miejsce i rola kobiety wobec dyktatury Nowego Państwa

Aleksander Charuba (Uniwersytet Warszawski)

„One wszystkie tak mówią”. Przemoc seksualna wobec kobiet na podstawie reportaży Janusza Rolickiego i wycinków prasowych w Polsce w latach 60-tych i 70-tych

moderator: Jakub Hardecki

14.00 – 15.00

przerwa

15.00 – 16.20

Panel 8 Poza normatywną kobiecość

Katarzyna Nitka (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu)

Moda jako narzędzie transgresji na przykładzie obrazu „Una, Lady Troubridge” autorstwa Romaine Brooks

Bernard Wnuk (Uniwersytet Warszawski)

„Ujawniać i celebrować rzeczywistość”. Lesbijka codzienność w obiektywie Joan E. Biren

Agata Berniak-Klich (Uniwersytet Jagielloński)

Rytuał, rutyna, kompulsja. O codzienności kobiet w spektrum autyzmu

moderatorka: Katarzyna Szarla

16.20 – 16.30

przerwa

16.30 – 17.45 **Panel 9 Wojna nie ma w sobie nic z kobiety (1)**
Agata Cieślik, Adam Stryjakowski (UAM w Poznaniu)
Wojenna codzienność kobiet poznańskich w świetle ogłoszeń, reklam i komunikatów z „Głosu Wielkopolanek” w 1917 r.
Zuzanna Snoch (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)
„Póki można, pchać trzeba swą taczkę” – wybrane problemy życia codziennego Polek w dziennikach z okresu pierwszej wojny światowej
Joanna Gołębowska (UMK w Toruniu)
Życie codzienne kobiet w okresie I wojny światowej w świetle relacji pamiętnikarskich
moderatorka: Aleksandra Krukowska

17.45 – 17.55 przerwa

17.55 – 19.35 **Panel 10 Wojna nie ma w sobie nic z kobiety (2)**
Marcelina Koprowska (Uniwersytet Warszawski)
Wojna kradnąca rytuały. Zaburzenie rytmu modlitwy sióstr zakonnych i rola kobiet w liturgii podczas powstania warszawskiego
Kamila Socha (Uniwersytet Łódzki)
Role społeczne kobiet w getcie łódzkim
Iłona Medajska (Uniwersytet Warszawski)
Fenomen przetrwania codzienności kobiet żydowskich w getcie warszawskim na podstawie wywiadów Cecylii Słapakowej
Agata Starkowska (Uniwersytet Warszawski)
Codzienność jako narzędzie sprzeciwu wobec rzeczywistości, czyli jak wyglądała walka o prawa kobiet na łamach tygodnika „Kobieta Współczesna”
moderatorka: Aleksandra Krukowska

13 grudnia

9.30 – 11.20

Panel 11 Kobiety postępowe

Marcin Słoma (Uniwersytet Warszawski)

Wspomnienia Wirydianny Fiszerowej – codzienność w dobie rozbiorów

Izabela Wasik (Uniwersytet Jagielloński)

Życie codzienne kobiet - uczennic. Przykład liceów żeńskich w Austro-Węgrzech

Kaja Godziek (Uniwersytet Warszawski)

Kalendarz Kobiety Polskiej jako źródło do badania codzienności kobiet postępowych na początku XX wieku”

Afra Wierska (Uniwersytet Warszawski)

„Nasze czułe Polki” – wizerunek kobiety polskiej w publikacjach jaroszy z przełomu XIX i XX wieku

moderatorka: Marta Michalska

11.10 – 11.20

przerwa

11.20 – 12.35

Panel 12 Kobiety nowoczesne

Piotr Kułak (Muzeum Karykatury im. Eryka Lipińskiego)

„W dobie sprawności fizycznej”. Kobieta aktywnie wypoczywająca i jej czas wolny w karykaturze polskiej dwudziestolecia międzywojennego

Michał Fryziel

Kobiece codzienności we wczesnej twórczości Ding Ling

Małgorzata Pałka (Uniwersytet Warszawski)

„Nancy Carroll radzi, jak całować się w sposób higieniczny”. Porady dotyczące pocałunków w prasie adresowanej do młodych kobiet w Chinach na przykładzie magazynu Linglong (1931 — 1937)

12.35 – 12.55

moderatorka: Marta Michalska

przerwa

12.55 – 14.35

Panel 13 Kol isze

Anna Berezowska (Uniwersytet Wrocławski)

Mykwa jako codzienna przestrzeń rytualna w kobiecych autobiografiach z I połowy XX wieku

Paulina Borsuk (Uniwersytet Jagielloński)

Warszawianka w kryzysie? Doświadczenie codzienności kobiet międzywojnia na przykładzie przypadku Mili Elin i felietonów tygodnika „Świat”

Robin Nowakowski (Uniwersytet Warszawski)

„Tak chce się zostać dorosłą, a życie jest zwykłe i bliskie” – powszedniość tożsamości kobiecej i żydowskiej w twórczości Zuzanny Ginczanki

Alisa Pogrebna (Uniwersytet Warszawski)

A veltleker yid, ober a froy/a Secular Jew, but a Woman – Irena Klepfisz o kobiecości i żydowskości

moderator: Jakub Kawczyński

14.35 – 14.45

przerwa

14.45 – 16.00

Panel 14 *Droga pani z telewizji!* Kobiety i media

Kacper Andruszczak (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)

Dziewczyna „Vogue'a”, czyli udawana codzienność

Weronika Białkowska (Uniwersytet Warszawski)

„Kocham tylko muzyków! Nic na to nie poradzę!” Życie amerykańskich groupies z przełomu lat 60. i 70. XX wieku i ich relacja z otoczeniem na podstawie wspomnień fanek i artystów

Kalina Taczkowska (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie)

Immersja: wpływ Xiaohongshu (小红书) na życie codzienne kobiet w Chinach

moderator: Jakub Kawczyński

Zakończenie konferencji

Komitet Organizacyjny

Jakub Hardecki
Jakub Kawczyński
Aleksandra Krukowska
Katarzyna Szarla
Afra Wierska

Rada Naukowa

dr Agnieszka Janiak-Jasińska
dr hab. Dobrochna Kałwa
dr Marta Michalska
dr hab. Paweł Żmudzki

Organizatorzy

Wydział Historii
Uniwersytetu Warszawskiego

Patronaty

Ośrodek **Karta**

 centrum
archiwistyki
społecznej

